

Kulturplan 2021–2023

Tjörns kommun

Kultur- och fritidsförvaltningen
Julia Boström
2020-12-01

Innehåll

1	Inledning och utgångspunkter	5
1.1	Regionalt och nationellt sammanhang.....	5
1.2	Vision och mål	6
1.3	Demokratiska förhållningssätt.....	6
1.4	Samverkan över gränser	6
1.5	Samverkan med lokala aktörer	7
2	Kulturplanens struktur	8
2.1	Utvärdering och uppföljning.....	8
2.2	Begrepp	8
3	Samällspolitisk dimension	10
4	Kulturpolitisk dimension	12
5	Konstpolitisk dimension	14

1 Inledning och utgångspunkter

Tjörns kulturplan 2021–2023 tar sin utgångspunkt i Kulturpolitisk strategi för Tjörns kommun 2014 – 2025 och följer den struktur som finns där. Den kulturpolitiska strategin antogs av kommunfullmäktige den 14 juni 2014.

Under perioden 2015–2025 produceras fyra kulturplaner. Detta blir den tredje.

Kulturplanen beskriver målarbetet och behovet av insatser med allmänskulturen på Tjörn. Den förhåller sig också till kommunens Strategi för en hållbar natur- och kulturturism.

Kulturplanen ska samverka med Tjörns kommuns arbete med Agenda 2030 och Barnkonventionen.

I planeringsarbetet samverkar förvaltningen för att skapa en helhet kring kulturen på Tjörn.

När det gäller andra kulturverksamheter som bibliotek, kulturskola och kultur i skolan finns andra styrdokument:

- Handlingsplan för samordnad och stärkt barn- och ungdomskultur
- Biblioteksplan
- Kulturmiljöprogram
- Handlingsplan för friluftsliv

1.1 Regionalt och nationellt sammanhang

Kulturpolitisk strategi för Tjörns kommun har gällt sedan 2015. Den reviderade planen anpassas delvis till aktuellt språkbruk och nya förutsättningar för arbetet.

Kulturplan 2021–2023 förhåller sig till Kulturstrategi Västra Götaland och regional kulturplan 2020–2023.

Kultur- och fritidsförvaltningen på Tjörn är representerad i de delregionala och regionala nätverk och arbetsgrupper som är upparbetade. Samarbete mellan kommunerna inom GR-området och samverkan med Västra Götalandsregionens Förvaltningen för kulturutveckling ska stärkas ytterligare under de kommande tre åren. Samverkan kan ske genom gemensamma utvecklingsinsatser och särskilda spetsprojekt.

Möjliga samarbeten med regionens högskolor, universitet och andra utbildningssamordnare undersöks under perioden.

Nationellt fortsätter Tjörns kommun att som tidigare bjuda in och samverka med myndigheter inom kultursektorn.

1.2 Vision och mål

Övergripande vision för Tjörns kommun:

Tjörn 2035 är en åretruntlevande ö för livets alla faser. Företagsamhet, småskalighet och närhet är våra kännetecken. Havet, det öppna landskapet och kulturen är våra unika värden.

Möjligheternas ö är samlingsbegreppet för Tjörns utvecklingsambitioner. Möjligheterna skapas genom förutsättningarna på Tjörn och genom ökad närhet till en växande och dynamisk Göteborgsregion. Ordet möjligheter handlar ytterst om en livsmiljö där varje individ kan utveckla sina ambitioner, idéer och drömmar.

Kulturpolitisk vision:

Konst och kultur ska genomsyra hela Tjörn.

Tjörns kommuns kulturpolitiska mål 2025 är att

- Tjörn ska vara en av Sveriges mest attraktiva kulturkommuner
- kulturen på Tjörn ska leva året om
- kultur ska utgöra en självklar del av all kommunal planering och verksamhet.

1.3 Demokratiska förhållningssätt

Tjörns kommun ska sträva efter att perspektiv på jämställdhet, mångfald och tillgänglighet synliggörs i de verksamheter och projekt som genomförs. Det innebär att kultur- och fritidsnämnden kritiskt granskar sin egen verksamhet samt utgår från nationella och internationella rekommendationer som finns inom dessa områden. Det innebär också att kultur- och fritidsnämnden och dess förvaltning uppdaterar sig kring tendenser och trender som pågår i omvärlden.

Kultur- och fritidsförvaltningen fortsätter att utveckla former för medborgarinflytande genom metodiskt arbete med till exempel Cultural planning-metoden.

1.4 Samverkan över gränser

En bred samverkan över förvaltningsgränser och med andra parter förutsätts. Kultur- och fritidsförvaltningen ska utveckla sin roll som rådgivande och kunskapsbärande part för förvaltningar och bolag. Ökat samarbete med andra delar av organisationen behövs för att skapa

kvalitet i de kulturinsatser som genomförs eller planeras, inte minst när det handlar om att utveckla ett lokalt arbetssätt kring politikområdet *Gestaltad livsmiljö*.

En ökande och utvecklingsorienterad samverkan med förenings- och kulturliv fordras för att kunna nå uppsatta mål och ambitioner. Det rika föreningslivet, hel- eller delårsbosatta konstnärer, kreativa organisationer och näringar, hembygdsrörelsen och studieförbunden utgör en ryggrad i detta arbete. I närhet till och i samverkan med de nätverk och grupper som finns och uppstår ska kommunen stötta, inspirera och möjliggöra.

1.5 Samverkan med lokala aktörer

Sundsby säteri, som drivs av kultur- och fritidsförvaltningen, ska fortsätta att utvecklas som ett attraktivt besöksmål och som plats för både egna arrangemang och i samverkan med externa parter. Verksamheten bedrivs utifrån ett helårsperspektiv, vilket stärker kulturlivet, föreningslivet samt destinationen ur ett turismperspektiv.

Nordiska Akvarellmuseet har stor betydelse för Tjörn. Här visas akvarellkonst i världsklass som ger en attraktionskraft till hela Tjörn. Ända sedan museet öppnade 2000 har en nära samverkan mellan kommunen och museet varit avgörande för både museets och kommunens utveckling. Genom museet får kommunens kulturverksamhet också en regional, nationell, nordisk och internationell lyskraft vilket ytterligare kan förstärkas de kommande åren genom gemensamma projekt. Det är av yttersta vikt, både för möjligheterna att attrahera nya inflyttare och skapa livskvalitet för boende och besökare, att samarbetet mellan kommunen och museet utvecklas ännu mer under perioden.

Skulptur i Pilane är en viktig fristående konstaktör på Tjörn, inte minst som ett attraktivt besöksmål inom kulturturism. Här visas samtida skulpturer i ett historiskt kulturlandskap; en naturens egen konsthall. Ett fortsatt samarbete som formaliseras är önskvärt de kommande åren.

Egnahemsfabriken är en relativt nystartad kulturaktör som är viktig både som innovationsplattform inom arkitektur och hållbarhet, som besöksmål och som integrationsplattform för unga. Ett utvecklat samarbete de kommande åren är önskvärt.

2 Kulturplanens struktur

Kulturplanen är liksom den kulturpolitiska strategin indelad i tre dimensioner: den samhällspolitiska, den kulturpolitiska och den konstpolitiska. I varje dimension finns ett antal utvecklingsområden som är direkt hämtade från den kulturpolitiska strategin.

Inom varje område finns en beskrivning av nuläget (2020) i relation till möjlig måluppfyllelse inför 2025. Graderingen visar på om kultur- och fritidsförvaltningens ledningsgrupp upplever att arbetet med målet för området är bra, godtagbart eller om insatser krävs. Färgerna grön, gul och röd används för att visualisera detta.

Varje område innehåller ett förväntat antal insatser för de kommande tre åren samt en beskrivning av vilka särskilda prioriteringar som behöver göras för att nå de övergripande målen i kulturstrategin.

Insatserna bryts ner i verksamhetens årliga aktivitetsplan. För att uppnå de kvalitativa målen i den kulturpolitiska strategin kan antal aktiviteter komma att omprioriteras i de årliga aktivitetsplanerna. Kvalitet kan därför prioriteras framför kvantitet.

2.1 Utvärdering och uppföljning

Kontinuerliga uppföljningar görs årligen via aktivitetsplan och budgetuppföljning.

2.2 Begrepp

Konst – avser alla konstformer; bild och form, scenkonst, musik, litteratur, slöjd och hantverk, film och digitalt berättande

Gestaltad livsmiljö – är ett nytt politikområde (Kulturdepartementet 2018) som innefattar helhetsgrepp kring arkitektur, form och design, men också konst, historiska sammanhang och sociala värden

Kultur – utgörs såväl av en estetisk dimension med olika konstformer som vårt sätt att leva; våra traditioner, vårt kulturarv, våra fritidssysslor, vårt etniska ursprung, våra genusfrågor samt de sociala grupperingar och socioekonomiska system vi ingår i

Cultural planning – är en metod för att synliggöra en plats kulturella kvaliteter i förhållande till offentlig planering och utveckling

Yrkesverksam konstnär – är en person vars huvudsakliga syssla utgörs av konstnärligt arbete

Kulturell näring – är en näring vars huvudsakliga innehåll består av konstnärliga produkter och tjänster; den har inte vinst som huvudsakligt syfte

Kreativ näring – är en (ofta tjänstebaserad) näring som relaterar till konstnärligt arbete men sker i ett kommersiellt syfte; hit räknas besöksnäringar, gröna näringar, media med mera

Artist in residence – är en verksamhet där konstnärer får möjlighet att bo och verka under en tidsbegränsad period i en annan miljö än sin vanliga

3 Samhällspolitisk dimension

Den samhällspolitiska dimensionen tar ett grepp om hela samhället. Genom att tillsammans identifiera Tjörns själ, platser och miljöer samt ta tillvara och utveckla kulturella resurser skapas möjligheter för gränsöverskridande strategiskt utvecklingsarbete.

Område	Mål	Nuläge	Treårigt måltal	Prioriteringar 2021–2023
Samhällsplanera med kulturella förtecken	Kulturella resurser ska tas tillvara i förvaltningens arbete, utifrån Cultural planning-metoden		6 insatser	<ul style="list-style-type: none"> – Arbeta med Cultural planning-metoden inom området Gestaltad livsmiljö – Internutbilda personal om Cultural planning-metoden
Tjörns kommun är mer än en ö	Kunskap om omvärldsfrågor inom konst- och kulturområdet ska öka både internt och externt		9 insatser	<ul style="list-style-type: none"> – Offentliga föreläsningar – Utbildningsinsatser för nämnd – Utbildningsinsatser för personal – Lyfta temaåren genom digitala kanaler
	Befintliga samverkansprojekt ska stärkas och nya utvecklas inom kulturområdet – lokalt, delregionalt, regionalt, nationellt och globalt		15 projekt	<ul style="list-style-type: none"> – Samverka med regionala festivaler – Samverka i delregionala och regionala projekt – Välkomna nationella och internationella projekt
Skapa bredd, inflytande och mångfald	HBTQ-personers acceptans, delaktighet, inflytande och medbestämmande ska stärkas		5 insatser	<ul style="list-style-type: none"> – Ta fram en förvaltningsövergripande handlingsplan för målgruppen HBTQ-personer – HBTQ-certifiera kultur- och fritidsförvaltningen (2021)
	Mötesplatser för samtal kring samhälle och kultur ska utvecklas och stärkas		20 aktiviteter	– Fortsätta arrangera och utveckla publika föreläsningar som Perspektiv och Amen

Ta vara på det unika	Kunskapen om Tjörns historiska och nutida kulturvärden ska öka		9 insatser	<ul style="list-style-type: none"> – Stärka samverkan med kulturföreningar – Sprida kunskap om Tjörns kulturella värden genom digitala kanaler
Kombinera för ökad attraktionskraft, livskvalitet och hälsa	Kombinationen kultur och hälsa ska utvecklas		3 insatser	<ul style="list-style-type: none"> – Samverka i projekt i med andra förvaltningar – Inspirera idrotts- och kulturföreningar att samverka kring projekt – Föra dialog med kommunens folkhälsostrateg
	Kulturaktiviteter i landskapet ska utvecklas		17 insatser/projekt	<ul style="list-style-type: none"> – Erbjuder aktiviteter och arrangemang som lyfter fram kombinationen konst, kultur och natur

4 Kulturpolitisk dimension

Den kulturpolitiska dimensionen har ett tydligt medborgarperspektiv och handlar framför allt om boendes och besökares möjligheter att tillägna sig, utveckla och skapa konst och kultur på Tjörn året om. Här finner vi föreningsliv, kulturarv, kultur för barn, unga och äldre, kulturturism, lärande med mera.

Område	Mål	Nuläge	Treårigt måltal	Prioriteringar 2021–2023
Utveckla mötesplatser för kulturella och kreativa näringar	Forum och mötesplatser för kulturella och kreativa näringar ska skapas		6 insatser	– Genomföra särskilda insatser för att stärka KKN och platsutveckling, i samverkan med avdelningen för turism
Arrangemang med bredd och spets under hela året	Arrangemangsverksamheten ska utvecklas med både bredd och spets under hela året, för såväl kommuninvånare som besökare		15 insatser	– Skapa modiga och innovativa mötesplatser, scener och arrangemang. – Tålmodigt utveckla kulturprogram i nära samverkan med föreningsliv, organisationer och privata aktörer, såväl som en programverksamhet som spänner över hela året och över hela kommunen
Kultur för, av och med barn och unga	Barn och ungas delaktighet och kreativitet ska öka		9 insatser	– Skapa nya kulturaktiviteter för barn och unga i samverkan
	Unga vuxnas möjligheter till aktiviteter, arrangemang och självorganisering ska stödjas		9 insatser	– Fokusera särskilt på insatser för unga vuxna
Ökad livskvalitet för alla	Samarbetet mellan kommunen och kulturföreningar /studieförbund ska öka		11 insatser	– Öka kulturföreningarnas möjligheter att synliggöra och profilera sina verksamheter

	Konst och kultur på äldreboendena ska utvecklas		6 nya insatser	<ul style="list-style-type: none"> – Utveckla workshops för skapande verksamhet – Genomföra dialoger för att ta fram en planering utifrån de boendes önskemål
Kulturturism och tillväxt	Kulturturismen ska utvecklas, via Tjörn som kulturkommun		3 insatser	<ul style="list-style-type: none"> – Samverka mer med avdelningen för turism och externa kulturaktörer. – Öka kännedomen om kommunens kulturella profil

5 Konstpolitisk dimension

Den konstpolitiska dimensionen är främst inriktad på professionell konstnärlig verksamhet, det vill säga de olika konstformernas och konstutövarnas förutsättningar och möjligheter till utveckling. Bild och form, scenkonst, musik, litteratur, slöjd och hantverk, film och digitalt berättande, ingår i begreppet konst.

För att lyfta de olika konstarterna arbetar kultur- och fritidsförvaltningen med olika temaår där konstarterna lyfts särskilt.

Område	Mål	Nuläge	Treårigt måltal	Prioriteringar 2021–2023
Tjörn en konst-kommun i världsklass	Tjörn ska fortsätta utvecklas som en plats för konst i världsklass		6 insatser	<ul style="list-style-type: none"> – Erbjuder unika och professionella upplevelser kring konstformerna – Undersöka möjligheter för att initiera program för Artist in residence
	Attraktionskraften i Tjörn som konst-kommun ska synliggöras och öka		6 insatser	<ul style="list-style-type: none"> – Samverka ytterligare kring gemensamma marknadsföringsinsatser – Erbjuder träffar med kulturella och kreativa näringar
Låt konsten få ta plats!	Offentliga miljöer och platser med konstnärligt, spetsigt innehåll ska utvecklas och stärkas		6 insatser	<ul style="list-style-type: none"> – Utveckla arbetet utifrån riktlinjer för konst i offentlig miljö – Implementera begreppet Gestaltad livsmiljö i utvecklingsarbetet
	Barn och ungas möjligheter att uppleva och själva skapa konst ska öka		6 insatser	<ul style="list-style-type: none"> – Satsa särskilt på samverkansarrangemang med Stenungsund och Orust
Konstnärer – en viktig tillgång för Tjörn	Yrkesverksamma (inom alla konstformer) konstnärers möjligheter att bo och verka på Tjörn ska öka		3 insatser	<ul style="list-style-type: none"> – Stärka och supporta möjligheter till självorganisering – Se över kommunens förutsättningar för utställningsverksamhet för yrkesutövande konstnärer